

Raport z warsztatów Stowarzyszenia „Dla Ziemi” „Obywatel idealny”,

które dożyły się w ramach projektu *My Obywatele*

Stowarzyszenie „Dla Ziemi”, zostało partnerem lokalnym Stowarzyszenia „Obywatele obywatelom” w projekcie „My Obywatele”, który jest realizowany przy wsparciu Szwajcarii w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej. Pierwszym zadaniem organizacji było przeprowadzenie 40 godzin warsztatów edukacyjnych, pod tytułem „Obywatel idealny”, w szkołach ponadpodstawowych regionu.

Warsztaty zostały przeprowadzone w następujących szkołach: w I i II LO, gimnazjum oraz Regionalnym Centrum Doskonalenia Zawodowego w Lubartowie, w Zespole Szkół w Niemcach, w Liceum w Kocku oraz gimnazjum w Kamionce i Lubartowie. W warsztatach wzięło udział 518 uczniów, w wieku od 14 do 20 lat. Warsztaty były prowadzone, jako pojedyncze lekcje, a także, jako dwugodzinne bloki tematyczne. Materiały szkoleniowe zostały przygotowane przez stowarzyszenie i obejmowały następującą tematykę:

- czym są organizacje pozarządowe i jaki jest zakres ich działań;
- jak zorganizować akcję obywatelską;
- lobbying polityczny;
- obywatelskie nieposłuszeństwo- formy;
- trzy case study: Percy Schmeiser- konflikt obywatel- korporacja; historia Marvina Heemeyera- konflikt obywatel- władza; ACTA- konflikt obywatele- władza- korporacje.

Poszczególne tematy warsztatów były rozbudowywane lub skracane, ze względu na wiek uczniów i profil ich klas. Zadziwiło nas, jak bardzo zainteresowani zajęciami i tematyką warsztatów byli nauczyciele w szkołach- spotkaliśmy się tylko z pozytywnymi opiniami i wielu nauczycieli wskazywało na potrzebę prowadzenia tego typu zajęć i na wyjątkowość tematyki, uzupełniającej w ciekawy sposób program szkolny. Szczególnie interesujące były dla uczniów omawiane studium przypadków.

Raport godzinowy z warsztatów „Obywatel idealny”

W zajęciach wzięło udział **518** uczniów, w tym:

Chłopcy: **306**

Dziewczęta: **212**

Ilość godzin przeprowadzonych: **80**

Ilość list obecności: **30**

RCZ- Lubartów

4 x 1- godzinne

4 g

Lubartów Chopina Liceum

5 x 2- godzinne

2 x 1- godzinne

12 g

Lubartów 3-go Maja Liceum

2 x 2- godzinne

4 g

Niemce- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych

4 x 1- godzinne

4 g

Kamionka Zespół Szkół- Gimnazjum

1 x 2- godzinne

3 x 1- godzinne

5 g

Kock- Liceum

2 x 2- godzinne

4 g

Lubartów Gimnazjum

6 x 1- godzinne

6 g

Konferencja Młodzieżowa w Lubartowie

1 x 1- godzinne

1 g

W sumie:

10 x 2- godzinne = 20 godzin

20 x 1- godzinne = 20 godzin

Razem: 40 h warsztatów, prowadzonych każdorazowo przez 2 osoby

Ankiety ewaluacyjne wypełniło 149 osób biorących udział w warsztatach. Wśród osób tych było 86 kobiet i 63 mężczyzn. Wiek osób biorących udział w ankiecie to 16-18 lat.

Analizując ankiety ewaluacyjne można stwierdzić, iż warsztaty były przez młodzież odebrane w sposób pozytywny. Świadczyć o tym może to, iż ze stwierdzeniem: **„Cieszę się, że wzięłam/wziąłem udział w tych warsztatach”** całkowicie zgodziło się aż 41,22% (61 ze 148 osób), a „raczej zgodziło się” 42,57% (63 osoby).

Młodzież wyraziła również chęć uczestniczenia w podobnych warsztatach oraz potrzebę częstszego organizowania warsztatów z podobnej tematyki w ich szkole. Świadczy o tym to iż ze stwierdzeniem **„Szkolenia z tej tematyki powinny być powtarzane regularnie w naszej szkole”** zgodziło się całkowicie 36,49% (54 osoby) ankietowanych, natomiast 37,84% (56 osób) „raczej się zgodziło”.

W większości młodzież uznała, iż warsztaty odpowiadały ich zapotrzebowaniom i zainteresowaniom. Ze stwierdzeniem **„Tematyka warsztatów była dobrze dobrana do potrzeb i zainteresowań takich ludzi jak ja”** zgodziło się całkowicie 27,52% (41 osób), a 48,99% (73 osoby) raczej się zgodziło.

O przydatności warsztatów w dalszej edukacji i nie tylko świadczyć może procent uczniów, którzy zgadzają się z następującymi stwierdzeniami:

„Zdobyta wiedza i umiejętności będą przydatne w mojej dalszej edukacji”, z którym zgodziło się całkowicie 26,17% (39 osób ze 149), a raczej zgodziło się 42,28% (63 osoby).

„Zdobyta wiedza i umiejętności będą przydatne w moim życiu prywatnym” całkowicie ze stwierdzeniem zgodziło się 32,88% (49 osób ze 149) a 38,25% (57 osób) raczej się zgodziło.

„Zdobyta wiedza pozwoli mi na lepsze zaangażowanie się w życie społeczności, w której mieszkam”, z którym zgodziło się 29,53% (44 osoby), a raczej zgodziło się 41,61% (62 osoby).

„Warsztaty nauczyły mnie lepiej rozumieć ważne procesy polityczne”, z którym zgodziło się 27,70% (41 osób z 148), a raczej zgodziło się 44,59% (66 osób).

Uczniowie uznali również, iż warsztaty będą miały w przyszłości wpływ na ich życie społeczne. Młodzież deklarowała, iż po warsztatach lepiej będzie mogła bronić swoich praw obywatelskich i lepiej zaangażować się w działalność społeczna. Wielu z nich wyraziło chęć zaangażowania się w wolontariat.

Potwierdzają to odpowiedzi na stwierdzenia:

„Warsztaty pomogły mi lepiej zrozumieć, jak rozwiązywać pewne problemy społeczne”

50% (74 osoby ze 148) raczej się zgodziło

26,35% (39 osób) całkowicie się zgodziło

”Warsztaty pomogły mi lepiej zrozumieć, jak można bronić swoich praw obywatelskich”

43,91% (65 osób ze 148) raczej się zgodziło

37,16% (55 osób) całkowicie się zgodziło

„Udział w szkoleniu uświadomił mi, jakie są zadania obywatela w państwie”

51,02% (75 osób ze 147) raczej się zgodziło

23,12% (34 osoby) całkowicie się zgodziły

Część uczniów deklarowała w ankietach , oraz podczas warsztatów chęć zaangażowania się w działalność organizacji pozarządowych. W ankiecie ze stwierdzeniem

„Warsztaty zachęciły mnie do zaangażowania się w działalność jakiejś organizacji pozarządowej” 29,53% (44 osoby) raczej się zgodziły, zaś 17,44% (26 osób) całkowicie się zgodziło.

W ankiecie większość uczniów poprawnie odpowiedziała na pytanie co to jest *społeczne nieposłuszeństwo*. Wśród pojawiających się odpowiedzi najczęściej pojawiała się odpowiedź

To sprzeciw społeczeństwa wobec władzy, przeciwstawianie się jej (43 osoby)

Pojawiały się również odpowiedzi częściowo poprawne:

To bojkot, protesty, demonstracje (24 osoby)

To niezgadanie się z władzą, jej decyzjami (17 osób)

To pokojowy sprzeciw (14 osób)

Na pytanie nie udzieliło odpowiedzi 30 osób.

W przypadku pojęcia *lobbying* najczęściej pojawiająca się odpowiedzią była

To wywieranie wpływu na rząd, instytucje, organy podejmujące decyzje (38 osób)

Pojawiały się również odpowiedzi częściowo prawdziwe i nieprawdziwe. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi można wymienić następujące:

To zmuszanie, wymuszanie (28 osób)

To nakłanianie, przekonywanie (22 osoby)

wpływanie na decyzje, aby były korzystne dla wpływającej organizacji/osoby (16 osób)

Na pytanie nie udzieliły odpowiedzi 33 osoby.

Warsztaty zostały dosyć wysoko ocenione przez uczniów.

Ocenę bardzo dobra wystawiło 68

Ocenę dobrą wystawiły 62 osoby

Ocenę dostateczną wystawiło 9 osób

Jedna osoba wystawiła ocenę niedostateczną.

Wśród pozytywnych opinii na temat warsztatów pojawiały się najczęściej stwierdzenia iż warsztaty były interesujące: 39 dobrze przygotowane i poprowadzone: 39. Uczniowie podkreślali niekiedy iż podczas warsztatów przekazano im przydatną wiedzę (15 osób) oraz że dużo się nauczyli i dowiedzieli podczas warsztatów (24 osoby).

Wśród opinii negatywnych pojawiały się zarzuty, iż zbyt mało czasu było przewidziane na realizację zadania, niektórzy uczniowie uważali, iż już posiadali wiedzę przekazywana podczas warsztatów i nie nauczyli się w związku z tym niczego nowego, kilka osób twierdziło, iż warsztaty były „średnio przygotowane”, mało interesujące (3 osoby).

Ogólnie opinie pozytywne przeważały nad opiniami negatywnymi.

Ilość wystawionych opinii: 118

opinii pozytywnych: 100

opinii negatywnych: 8

opinii częściowo pozytywnych, częściowo negatywnych: 5

opinii neutralnych: 5

Konieczne jest podkreślenie, że bardzo zadowoleni z przeprowadzonych warsztatów byli nauczyciele (byli to głównie nauczyciele WOSu i historii). Nie ma ich opinii ujętych w ankietach, a były bardzo pozytywne. Nauczyciele robili notatki podczas warsztatów, spisywali linki i strony internetowe i bardzo podobało im się ujęcie tematu obywatelskiego nieposłuszeństwa i przykładów postaci, które włączyliśmy do zajęć. Do tej pory na lekcjach korzystali jedynie z przykładów Martina Lutera Kinga i Gandhiego.